

Joan Fuster generós

BIEL SANSANO*

Al llarg de tots els mesos que s'han escoltat des del traspàs definitiu de Joan Fuster, s'han publicat multitud d'articles i alguns volums d'homenatge on s'ha intentat valorar la seua obra intel·lectual: l'obra poètica, l'obra assagística, l'obra de crítica i d'historiador de la literatura, la seua aportació al pensament nacionalista i al valencianisme, etc. No obstant això –segurament per distracció meua–, hi he vist pocs "papers" sobre la seua generositat, sobre la seua capacitat d'escoltar, sobre la docència privada que exercia des del carrer de Sant Josep, 10, on vivia.

No pretenc descobrir res en afirmar que, molt possiblement, el gran ofici de Fuster va ser el de lector, de lector pacient i intel·ligent, reflexiu i crític. Sempre he pensat que hi ha escriptors que ho són més que lectors i, per torna, hi ha lectors que, a més, són escriptors. Per a mi, Fuster va ser un gran lector. Per curiositat, per ànsies de saber, per voluntat de minvar les enormes llacunes que el pas per la universitat li havia deixat, llegia a dreta i esquerra tot allò que la seua pituitària li aconsellava, i no poques altres coses d'un interès més col·lateral, però que podien respondre a una curiositat més o menys difusa.

Dic tot això perquè, sense dubtar en cap moment del valor enorme del conjunt de la seua obra, crec que tots aquells que en un moment o altre hem tingut la sort –per breu que siga– d'haver pogut consultar el seu parer sobre aquesta o aquella

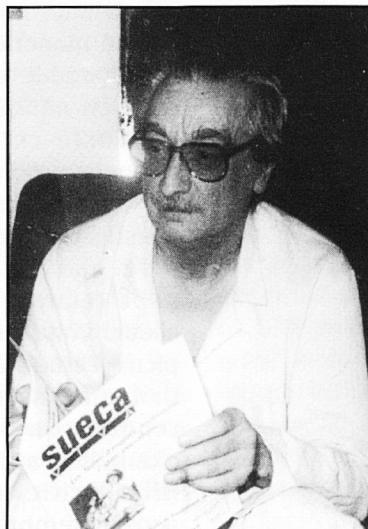
qüestió, tots aquells que un dia o altre li hem escrit per exposar-li algunes idees sobre qualsevol tipus d'investigació que entrara dintre dels paràmetres de la seua vasta cultura, o aquells altres que un dia o altre li van trametre un article, un assaig, una tesi doctoral, tots hem de reconèixer la generositat enorme de Fuster en dedicar una quantitat infinita de temps a llegir pacientment tots aquests "papers", que no sempre tenien un interès de primer ordre per a ell. A més, en la major part dels casos, sempre hi hem guanyat un suggeriment valuós, una notícia desconeguda que ignoràvem, una font documental que no havíem tinguda present, o la relativització d'afirmacions que, potser, havíem fet massa enèrgicament.

Si això ho situem enmig de totes les altres hores dedicades a la pròpia escriptura –base essencial dels seus ingressos– i a la conversa, i encara als milers de fulls que llegia a instàncies de

no poques editorials, crec que no exagere quan afirme que Fuster es mostrà enormement generós, atent amb totes aquelles persones que sol·licitàrem el seu parer sobre un tema o altre. Siga per curiositat, siga per "obligació" –moral?, nacional?–, Joan Fuster no tingué mai massa recança en posar la seua intel·ligència, la seua intuïció i la seua vasta cultura al servei de terceres persones, que no sempre agràiren públicament la seua generositat.

Des d'aquest cantó, massa acostumats ja al fet que les persones amb una certa cultura estanquen darrere de murs de petits grups d'acòlits i tota la resta els siga alié, crec que la desaparició de Fuster, del seu magisteri desinteressat, del seu cor generós, serà molt difícil de superar. Aquest fet, per a mi, també dona idea de la talla intel·lectual i humana de Fuster.

* Professor Departament de Filologia Catalana, Universitat d'Alacant.

Arxiu: Sueca Viva.